

i den Tid, er det da ikke blevet nødvendigt at stille større Fordringer til Lærernes Uddannelse end dem, der vare bestemte ved Loven af 15de Februar 1857 og ved den sig dertil sluttende Bekjendtgørelse af 9de Mai samme Aar, — saa kan det ikke negtes, at man maa indrømme, at dette er Tilfældet, da der jo siden, som allerede den ærede foregaaende Taler antvandede, er oprettet en stor Del Realskoler rundt omkring i Landet, ikke blot i Byerne, men ogsaa paa Landet. Det synes at være forudsat, at der ikke er oprettet Realskoler paa Landet, men det er en Feiltagelse, der er allerede ikke saa faa paa Landet. Der stilles selvfølgelig ved Realskolerne den Fordring, at de paagjældende Lærere, eller i det Mindste enkelte af dem, skulle være dygtige i Sprog, baade i Tydsk og i Engelsk og tilbøjs ogsaa i Fransk, og det er ligeledes ogsaa nødvendigt, at der ved Borger-skolerne ere enkelte Lærere, som ere i Besiddelse af Kundskab i Sprog. Men paa denne Mangel, om jeg maa kalde det saa, som Statsseminarierne have ved ikke at undervise i noget fremmed Sprog, er der hødet ganske godt baade ved de udvidede Kursus i Kjøbenhavn, de saakaldte Monradsske Kursus, ved hvilke dygtige Seminarister kunne faae en længere Uddannelse og derved blive fattede i Stand til at faae Ansættelse i de Skoler, jeg har nævnt, og ved de kortere Kursus, der efter min Mening gjøre overordentlig Gavn, og paa hvilke Lærerne kunne faae Undervisning i flere Fag, som Sprog, Naturhistorie og Danst. Det er ikke saa smaa Summer, der udgives, jeg tror det paa det forelagte Finanslovsforslag er 54,000 Kr. Det er jo ganske vist ikke saa ubetydelig en Sum, naar man ser hen til, at selve Seminarierne kun koste 115,000 Kr. Men paa den anden Side tror jeg, at man netop paa den Maade har været i Stand til at fyldestgjøre den Trang, der har været til Stede til en fyldigere Uddannelse af enkelte Lærere, navnlig dem, der ville gaa Realskolelærerveien og være Kjøbstadlærere. I alt Fald er jeg med den sidste ærede Taler enig i, at den Dannelses, der gives i Seminarier, hvad enten det er private eller Statsseminarier, i Reglen kun vil være tilstrækkelig for den, der vil være Lærer i Almueskolerne paa Landet. Jeg anser det derfor for ret heldigt, at der paa den anden Maade er aabnet en Udvei for, at de Lærere, der have baade Trang og Øyst til at faae en fyldigere Uddannelse, kunne faae denne i Hovedstaden; thi i den Alder, som de paagjældende Lærere have naaet, er det ikke saa farligt for dem at komme her ind i Hovedstaden, som det er i en yngre Alder.

Jeg hører nemlig til dem, der mene, at det ikke vil være heldigt at samle f. Ex. hele Skolelæreruddannelsen her i Hovedstaden. Jeg tror, at det ikke vilde være heldigt for de unge Mennesker, eller i hvert Fald for ikke saa ganske faa af dem at komme herind; men anderledes, naar Lærerne ere i en noget ældre Alder, saa kunne de tage Udbyttet af, hvad Hovedstaden byder, tage det Gode, som de have Brug for, og paa den anden Side bedre modstaa dens Fristelser og Farer, end de kunne i en yngre Alder. Jeg tror altsaa, at ad denne Vej er der godt hødet paa det sproglige Savn, som Enkelte maa føle i deres senere Stilling. — Der er ligeledes en anden Gren af Undervisningen, om jeg saa maa sige, der er kommen frem i de senere Aar, og det er Husflid og Sløjd, hvad man kan kalde Sløjd- og Haandgjærnings-skoler. Uagtet der hverken efter det foreliggende Forslag eller den bestaaende Ordning gives Undervisning ved de paagjældende Statsanstalter i disse Fag, saa er der dog ad anden Vej hødet derpaa, derved f. Ex., at der paa Indenrigsministeriets Budget i Aar er foreslaaet en Bevilling paa over 30,000 Kroner, navnlig til Uddannelse af Lærere heri og paa Undervisningsministeriets Budget 12,000 Kr., væsentlig ogsaa til saadan Uddannelse. Der er altsaa baade paa Sprogundervisningens og paa Sløjd- og Haandgjærningens Omraade hødet paa de Mangler, som ere til Stede, og jeg tror, at der derved tillige vindes det Gode, at de, der ikke have Brug for, eller i alt Fald liden Brug for disse Dele af Undervisningen, ikke behøver dem, men kunne kaste sig over de specielle Ting, som de have særlig Øyst til at fæstelsætte sig med. Naar jeg nu altsaa spørger, om der trænges til et Lovforslag som det foreliggende, om Statsvellet fordrer, at vi nu skulle gaa til en Omordning — for det maa vel være det Synspunkt, det skal ses fra — eller om der er en stærk Opinion, der har forlangt en Omdannelse af Skolelærerseminarierne, da tror jeg at dette Spørgsmaal maa besvares benægtende. Den ærede Minister anfører jo heller ikke i Motiverne nogen af de Grunde, jeg her har nævnt, hverken at der skulde være nogen stærk Opinion, der forlangte Omdannelse af Seminarierne og Examinerne, eller at Statsvellet fordrede det, men nævner udtrykkelig, at Tanken er kommet op derved, at der i Anordningen om Forberedelsesexaminen af 30te August 1881 stiges i dens Post 10, at, naar et Menneske har taget den almindelige Forberedelsesexamen, saa behøver han ikke at aflægge Prøve i Historie, Geografi, Naturvidenskab og Mathematik, naar